

İLKÖĞRETİM TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİNİN PERFORMANS DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Memet KARAKUŞ*
Başak Karakoç ÖZTÜRK **

ÖZET

Araştırmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin performans değerlendirme(PD) hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Hem nicel hemde nitel veri toplama araçlarının kullanıldığı araştırmada, resmi ilköğretim okullarının 6, 7 ve 8.sınıflarında görev yapan 114 Türkçe öğretmenine anket uygulanmış, 10 öğretmenle de görüşme yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin çoğu performans görevlerinin(PG) özgün ürünler ortaya çıkarmayı sağlaması, gerçek yaşam problemlerini içermesi gibi birçok olumlu özelliğe sahip olduğunu düşünürken, yazılı ve sözlü sınavlarla çoktan seçmeli maddelerden oluşan sınavlardan daha etkili olmadığını düşünmektedir. Aynı zamanda öğretmenlerin çoğunun PG'lerin bireysel farklılıkları ortaya çıkarma, üst düzey düşünme becerilerini geliştirme, araştırma yapmaya yöneltme, dil becerilerini gerçek yaşamda kullanmayı sağlama gibi amaçlara hizmet ettiğini düşündükleri ortaya çıkmıştır. PG'lerin hazırlanması sürecinde yaşanan en büyük sorunun öğrencilerin bilgileri internetten olduğu gibi almaları ve gerekli kaynaklara ulaşamamaları olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin dereceli puanlama anahtarlarını kullandıkları, öğrenci ürün dosyaları, öz ve akran değerlendirme formlarını ise kullanmadıkları saptanmıştır. Öğretmenler PD çalışmalarında yaşadıkları en önemli sorunların bilgi eksikliği, sınıfların kalabalık oluşu ve PD'nin uzun zaman alması olduğunu belirtmişler, velilerin ise PD'nin amacını tam olarak anlamadıkları için çocuklarına bilinçli bir şekilde yardım edemediklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar sözcükler: Türkçe öğretimi, Performans değerlendirme, Program değerlendirme.

A STUDY OF ELEMENTARY SCHOOL TURKISH LANGUAGE TEACHERS' VIEWS ON PERFORMANCE EVALUATION

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the views of secondary stage elementary Turkish language teachers on performance evaluation. The population of the research is; Turkish language teachers who teaches to 6th, 7th and 8th grades in the state schools of Ministry of National Education in Adana. While the sampling of the research for quantitative data consists of 114 Turkish language teachers who work in schools which were determined by disproportionately cluster sampling method, the study group for qualitative

*Yrd.Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, memkar@cu.edu.tr

**Yrd.Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, bkarakoc@cu.edu.tr

data consists of 10 Turkish language teachers who were determined by one of the methods of probability sampling, namely random sampling. According to the findings of the study; while most of the teachers think the performance assignments have positive features such as leading to creation of original products and comprising real-life problems, they also think they are not more effective than the exams which include written or oral multiple-choice questions. In addition, they think that the performance assignments pave the way for the Teachers stated that the biggest problems they experience during the performance evaluations are lack of information, over-crowded classrooms and the long time consumption of performance evaluations and they also commented that the parents cannot help the students for the assignments since they are not sufficiently aware of the purposes of the performance evaluation purposes such as; developing high level thinking skills, encouraging for research, and leading to use the language skills in real life situations. It is also determined that the teachers use graded keys for evaluation but do not use students' portfolio, self and peer evaluation files.

Keywords: Turkish Language Teaching, Performance Evaluation, Curriculum evaluation.

Giriş

Bilişsel psikolojinin artan etkisiyle hazırlanan günümüz eğitim programlarında ne öğrenileceğinden çok, nasıl öğrenildiği; öğrenciye bilgi aktarmaktan çok, uygulama yaptırmak ön plana çıkmıştır. Bu yüzden, ülkemizde 2005 yılından itibaren uygulanmakta olan öğretim programlarında performans değerlendirme(PD) ve proje gibi uygulamalar önem kazanmıştır. Bu konudaki mevcut durumu betimlemek amacıyla yapılan bu çalışmada problem durumu açıklandıktan sonra, araştırmannın yöntemi, bulguları, tartışma ve sonuçları sırasıyla verilmiştir.

Yapılandırmacı anlayışa göre oluşturulan ve üst düzey düşünme becerilerinin eğitiminin ön planda olduğu ülkemiz eğitim programlarında, öğrencilerin üst düzey zihinsel düşünme becerilerini belirlemede çoktan seçmeli, doğru/yanlış ve boşluk doldurmalı gibi klasik test yöntemleri yetersiz kaldığı için geleneksel değerlendirmeden çok performansa dayalı değerlendirme yapılması vurgulanmıştır (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008). Airasian'a (1994) göre performans değerlendirme(PD), öğretmenin öğrenci hakkında bilgi toplamak için kullandığı bütün yolları kapsar. Performans, öğrencinin edindiği bilgi ve becerileri kullanarak yeni bir ürünü ortaya koyarken gösterdiği çabadır. PD'deki temel amaç öğrencinin yaratıcılık, problem çözme, eleştirel düşünme ve karar verme gibi yeteneklerini, geliştirmektir. Performans, bilginin yapılandırılmasını ve anlamlı bir şekilde kullanılmasını gerektirmektedir. Klasik değerlendirme yaklaşımlarından farkı, bilginin ve becerinin öğrencide varlığının belirlenmesinden çok, o bilgi ve becerileri kullanırken öğrencinin gösterdiği performansın ve gelişim süreçlerinin de gözlenebilmesidir (Airasian, 1994).

Deneyimler ve kültür gibi, dil de bilgiyi yapılandırmayı ve performans etkileyen önemli bir değişkendir. Dil eğitimcilerine göre öğrenme, anlamın yapılandırılması sürecidir (Cox, 2005). Dil, öğrenmenin kalbidir ve insan beyninin sınırsız bir becerisidir (Güneş, 2007, 24).

Soyut düşünceler tasarlamak ve onları ifade etmek dilin insana sağladığı en büyük yarardır (Vendryes, 2001, 29). Dil ile düşünce arasındaki bu yakın ilişki, bilginin yapılandırılmasında bireyin dilin sınırları içerisinde kalmasını sağlarken, bir taraftan da dilden hareketle bağımsız yeni bilgiler yapılandırılmasını sağlamaktadır (Gömleksiz, Sinan ve Demir, 2010). Mevcut Türkçe Dersi Öğretim Programında (TDÖP) bilgiyi yapılandıran, öğrenme sürecine etkin olarak katılan ve bilgi üretebilen öğrencileri yetiştirmek hedeflenmektedir (MEB, 2015). Bu bağlamda dil becerilerinin değerlendirilmesinde de öğrencilerin dili anlama düzeylerini göstermelerine izin veren, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenme biçimlerini izlemesini, onlara rehberlik etmesini sağlayan otantik değerlendirme anlayışı (Cairney, 2000 ve Cambourne, 1995, akt; Cox, 2005) son derece önemlidir. Türkçe programında performansın ve otantik değerlendirmenin önemi somut olarak vurgulanmaktadır (MEB, 2015). Bu paralelde, Türkçe dersinde performans değerlendirme sürecinde neler yaşandığının belirlenmesinin bu konudaki sorunların tespiti ve gerekli önlemlerin alınması açısından önemli olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, Proje ve performans tüm derslerde olduğu gibi Türkçe dersinde de, öğrenci değerlendirmede kullanılan önemli araçlardır. Bu araçlarla öğrenci gelişiminin performansa dayalı olarak ölçülüp değerlendirilmesinde öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Ancak ilgili araştırmalar, öğretmenlerimizin bu konuda sorunlar yaşadıklarını göstermektedir (Çakan, 2004; Özsevgeç, Çepni ve Demircioğlu, 2004; Köroğlu, 2006; Kırtay, 2007; Oğuz, 2008; Yıldırım ve Öztürk, 2009). yapılan araştırmalar öğretmenlerin çoğunun geleneksel değerlendirme yaklaşımı olarak ifade edilen çoktan seçmeli testler ve kısa cevaplı testler gibi ölçme ve değerlendirme araçlarını tercih ettiklerini, Proje ve PG konusunda yeterli bilgi ve beceri sahibi olmadıklarını göstermektedir (Korkmaz, 2006; Yıldırım, 2006; Solomon, 2003; Mc Millan, Myran ve Workman, 2002; Çakan, 2004; Dogan, 2005; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Duban ve Küçükylmaz, 2008).

Yukarıdaki gerekçelerden yola çıkılarak yapılan araştırmanın amacı; ilköğretim ikinci kademedeki görev yapan Türkçe öğretmenlerinin performans değerlendirmeye yönelik görüşlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda Türkçe öğretmenlerinin PG'nin özellikleri, amaçları, konularının belirlenmesi, hazırlanması ve genel olarak performans değerlendirme sürecinde yaşadıkları sorunların saptanması ile velilerin bu süreçteki etkisine yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada cevap aranan sorular aşağıda verilmiştir.

Türkçe öğretmenlerinin;

- 1.PG'lerin özellikleri hakkındaki görüşleri nelerdir?
- 2.PG'lerin amaçları hakkındaki görüşleri nelerdir?
- 3.Performans konularının belirlenmesine yönelik görüşleri nelerdir?
- 4.Performansların hazırlanması sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
- 5.PG, portfolyo, öz ve akran değerlendirme formlarına yönelik görüşleri nelerdir?
- 6.Performans değerlendirme sürecinde yaşadıkları sorunlar nelerdir?
- 7.Performans değerlendirmenin veliler üzerindeki etkisine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Evrenini Adana merkezinde resmi ilköğretim okullarının 6, 7 ve 8. sınıflarında görev yapan Türkçe öğretmenleri oluşturduğu araştırma karma yönteme göre desenlenmiştir. Nitel veriler için çalışma grubunu olasılık temelli örnekleme yöntemlerinden seçkisiz örnekleme ile belirlenen 10 (4 kadın, 6 erkek) öğretmen oluşturmuştur. Nicel verilerin örneklemini ise, oransız küme örnekleme yöntemiyle belirlenen 114 (74 kadın, 40 erkek) Türkçe öğretmeni oluşturmuştur. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri 1 ile 25 yıl arasında değişmektedir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu (YYGF) ve beşli likert tipi anket kullanılmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesinde ilk olarak 12 açık uçlu sorudan oluşan bir taslak form oluşturulmuştur. YYGF'nin kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla belirtke tablosu hazırlanmıştır. Üç Türkçe öğretimi uzmanı, 1 ölçme ve değerlendirme uzmanı ve 2 Türkçe öğretmenin'in yaptıkları değerlendirmeler sonrasında taslak formdaki bazı sorularda değişiklikler yapılmıştır. YYGF, öğretmenlerle görüşmeler yapılmadan önce pilot uygulama olarak 3 Türkçe öğretmenine uygulanmıştır. Pilot uygulama sonucunda, YYGF'deki soruların öğretmenler tarafından anlaşıldığı, bir görüşmenin yaklaşık 25-30 dakika sürdüğü belirlenmiştir. Beş öğretmenin izin vermesi sonucunda bu öğretmenlerle yapılan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiş, diğer öğretmenlerle yapılan görüşmelerde not tutulmuştur. Araştırmada kullanılan diğer ölçme aracı olan anket formu için 50 maddelik bir taslak oluşturulmuştur. Beşli likert tipinde hazırlanan anket maddeleri üzerinde uzman görüşleri doğrultusunda bazı değişiklikler yapılarak madde sayısı 47'ye düşürülmüştür. Anketin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .70 olarak bulunmuştur.

Anketten elde edilen verilerin analizinde frekans ve yüzde gibi betimsel istatistik teknikleri kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler üzerinde ise içerik analizi yapılmıştır. Bu amaçla, bilgisayara aktarılan veriler metin haline getirilmiş, okunduktan sonra ilgili kodlar oluşturulmuştur. Kodlama yaparken ilgili alanyazın, araştırmanın genel amacı ve alt amaçları, görüşme soruları da göz önünde bulundurulmuştur. İkinci olarak ise kodları birleştirecek temalar belirlenmiştir. Daha sonra oluşan kodların ve temaların listesi oluşturulmuştur. Hangi kodların hangi temalar altında toplanacağına da bu aşamada karar verilmiştir. Böylece verilerin analizinde elde edilen bulgular betimlenmeye hazır hale getirilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenler Ö1, Ö2, Ö3 şeklinde kodlanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular PG'lerin özellikleri, amaçları, konularının belirlenmesi, hazırlanması süreci; PG, öğrenci ürün dosyaları, öz ve akran değerlendirme formlarının kullanılması ve değerlendirilmesi ile performans değerlendirme sürecinde yaşanan sorunlar ve velilerin etkisine yönelik bulgular biçiminde sırayla sunulmuştur.

1. PG'lerin Özelliklerine Yönelik Bulgular

Tablo 1. PG'lerin Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f
Süreci değerlendirmede etkili olması	5
Özgün ürünler ortaya çıkarması	3
Tek bir doğru içermemesi	3
Gerçek yaşam problemlerini içermesi	2
Yaratıcılığı ortaya çıkarması	2

Görüşme yapılan öğretmenlerin yarısı öğrencilere verilen PG'lerin öğrencilerin gelişim sürecini değerlendirmede etkili bir araç olduğunu belirtirken, 3 öğretmen PG'lerin özgün ürünler ortaya çıkarmayı sağladığını ve PG'lere verilen cevapların tek bir doğru cevabının bulunmadığını ifade etmişlerdir. İki öğretmen ise PG'lerin en önemli özelliğinin öğrencilerin gerçek yaşamda karşılaşılabilecekleri problemleri içerdiğini ve yaratıcılığı ortaya çıkardığını belirtmiştir. Böyle düşünen öğretmenlerden biri görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

“Öğrenciler günlük hayatta kullanabilecekleri bir görevi yerine getirmeye çalışıyorlar. Bu da onlara çok yararlı oluyor. Bu görevleri yerine getirdiklerinde kendilerine özgü bir ürün ortaya koymuş oluyorlar, biz de sadece bu ürünü değil, gelişim süreçlerini değerlendirebiliyoruz. En önemli özelliği de bu zaten.” (Ö8)

Tablo 2. PG'lerin (PG) Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyor		Katılıyor		Kısmen katılıyor		Katılmıyor		Kesinlikle Katılmıyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
PG öğrencilerin seviyesine uygundur.	16	14	55	48,2	34	29,8	8	7	1	0,9
PG yaratıcılık gerektirir.	32	28,1	44	38,6	27	23,7	9	7,9	2	1,8
PG eğitim öğretime önemli katkılar sağlar.	12	10,5	39	34,2	37	32,5	22	19,3	4	3,5
PG yazılı ve çoktan seçmeli gibi testlerden daha etkilidir.	8	7	18	15,8	24	21,1	47	41,2	17	14,9
PG öğrenciler tarafından anlaşılabilir açıklıktadır.	13	11,4	35	30,7	44	38,6	21	18,4	1	0,9
PG programın amaçlarıyla tutarlıdır.	15	13,2	48	42,1	43	37,7	6	5,3	2	1,8
PG gerçek yaşama dayalıdır	8	7	41	36	49	43	13	11,4	3	2,6

Öğretmenler PG'nin öğrencilerin yaşına ve seviyesine uygun olduğunu (% 48), yaratıcılık gerektirdiğini (% 38), eğitim-öğretime önemli katkılar sağladığını (%34), anlaşılabilir (% 48) ve amaçlarla tutarlı olduğunu (%42), gerçek yaşama dayalı durumlar içerdiğini (% 48) düşünmektedir. Ancak öğretmenlerin çoğu (% 41) PG'lerin yazılı ve sözlü sınavlarla çoktan seçmeli maddelerden oluşan sınavlardan daha etkili olmadığını düşünmektedir.

2. PG'lerin Amaçlarına Yönelik Bulgular

Tablo 3. PG'nin öğretim Sürecindeki Amaçlarına İlişkin Görüşler

Görüşler	f
Bireysel farklılıkları ortaya çıkarmak	5
Yaratıcılığı geliştirmek	3
Problem çözme becerisini geliştirmek	3
Araştırma yapmaya yöneltmek	2

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısı PG'nin eğitim-öğretim sürecinde bireysel farklılıkları ortaya çıkarmak amacıyla kullanılması gerektiğini düşünürken, 3 öğretmen yaratıcılığı geliştirmek, 3 öğretmen problem çözme becerisini geliştirmek, 2 öğretmen ise araştırma yapmaya yöneltmek amaçlarıyla kullanılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenlerden biri görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir:

“PG'nin eğitimdeki amacı bence bireysel farkları ortaya koymak. Çünkü her öğrenci aynı görevi olsa bile farklı bir tasarım yapıyor. Böylece yaratıcılıkları da gelişiyor.” (Ö5)

Tablo 4. Türkçe Derslerinde Verilen PG'lerin amaçlarına İlişkin Görüşler

Görüşler	f
Öğrencilerin dil becerilerini gerçek yaşamda kullanmalarını sağlamak	6
Öğrencilerin Türkçeyi kullanma becerilerini geliştirmek	4
Dil becerilerindeki gelişmeyi ayrıntılı görmeyi sağlamak	3

Görüşme yapılan öğretmenler PG'nin Türkçe eğitimine yönelik amaçlarının öğrencilerin dil becerilerini gerçek yaşamda kullanmalarını sağlamak (6), öğrencilerin Türkçeyi kullanma becerilerini geliştirmek (4) ve dil becerilerindeki gelişmeyi ayrıntılı bir şekilde görmeyi sağlamak (3) olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerden biri (Ö7) görüşünü *“Öğrenciler PG sayesinde duygu ve düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak ifade edebiliyor. Okuduklarını veya dinlediklerini anlama becerilerini ortaya koyabiliyor. Dört temel dil becerisini geliştirerek gerçek yaşamda kullanma imkânı sağlıyor. Bize de dil becerilerindeki gelişmeyi ayrıntılı olarak görme olanağı tanıyor.”* şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 5. PG'nin Amaçlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
PG bireysel farklılıkları ortaya çıkarmayı sağlar.	19	16,7	44	38,6	27	23,7	19	16,7	5	4,4
PG öğrencileri aktif kılar.	22	19,3	41	36	31	27,2	15	13,2	5	4,4
PG Türkçe dersine yönelik olumlu tutum geliştirmeye katkı sağlar.	7	6,1	29	25,4	43	37,7	28	24,6	7	6,1
PG akademik başarıyı olumlu yönde etkiler	14	12,3	31	27,2	32	28,1	27	23,7	10	8,8
PG Türkçeyi doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanma becerilerini geliştirmektedir.	7	6,1	46	40,4	36	31,6	16	14	9	7,9
PG öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmektedir.	9	7,9	46	40,4	28	24,6	22	19,3	9	7,9
PG öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmektedir.	11	9,6	44	38,6	29	25,4	24	21,1	6	5,3
PG öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmektedir.	11	9,6	42	36,8	29	25,4	26	22,8	6	5,3
PG dil becerilerine yönelik gelişim sürecini değerlendirme fırsatı sağlamaktadır.	5	4,4	39	34,2	40	35,1	23	20,2	7	6,1
PG dil becerilerini yaşamda aktif olarak kullanma yeteneğini geliştirmektedir.	35	30,7	45	39,5	3	2,6	24	21,1	7	6,1

Tablo 5'e göre öğretmenlerin yarısından çoğu (kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum) PG'nin amacının öğrencilere kendi çabasını ortaya koyma imkânı vermek (% 58) ve dil becerilerini gerçek yaşamda aktif bir şekilde kullanma yeteneğini geliştirmek (%70) olduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte çoğu öğretmen de PG'nin öğrencilerin Türkçeyi doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanma becerilerini geliştirmek (% 47), eleştirel düşünme (% 48), yaratıcı düşünme (% 48), problem çözme (% 46) gibi düşünme becerilerini geliştirmek amaçlarına hizmet ettiğini düşünmektedir.

3. PG Konularının Belirlenmesine Yönelik Bulgular

Tablo 6. PG'nin Konularını Belirlemeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	f
Öğretmen kılavuz kitabındaki konuları verenler	7
Farklı konular verenler	3

Öğretmenlerin çoğu (7) PG konularını belirlerken öğretmen kılavuz kitabındaki konuları dikkate aldıklarını dile getirirken, 3 öğretmen bunların dışında farklı konular bulduklarını ifade etmiştir. Bu konuda (Ö2) “Seviyelerine uygun faklı konular vermeye çalışıyorum.”, (Ö3) ise “Öğretmen kılavuz kitabındaki PG’leri beğeniyorum ve onları veriyorum.” şeklinde görüş belirtmiştir.

Tablo 7. PG Konularını Belirlemeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
PG sadece kılavuz kitaptaki hazır örneklerden seçilmekte	4	3,5	48	42,1	25	21,9	20	17,5	17	14,9
Öğretmenler PG konusu belirlemede zorlanmaktadır.	7	6,1	21	18,4	31	27,2	42	36,8	13	11,4

Öğretmenlerin yarıya yakını (kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum %46) PG’leri sadece öğretmen kılavuz kitaplarından seçtiklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğretmenlerin çoğunun PG belirlerken zorlanmadıkları saptanmıştır.

4. Öğrencilerin PG’leri Hazırlama Sürecine Yönelik Bulgular

Tablo 8. PG Hazırlama Sürecinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler

Sorunlar	f
İnternette olduğu gibi kopyalama	6
Gerekli kaynaklara ulaşamama	4
Bazı yönergelerin anlaşılır olmaması	1

Öğretmenlerin çoğu (6) öğrenciler PG hazırlarken, yaşanan en önemli sorunun, öğrencilerin ödevlerini internette olduğu gibi kopyalamaları olduğunu belirtirken;

öğrencilerin yaşadıkları sorunların ise gerekli kaynaklara ulaşamama (4) ve PG'ye yönelik bazı yönergelerin anlaşılır olmaması (1) olduğunu ifade etmişlerdir. Bu konuda (Ö3) görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: “Bazı öğrenciler görevlerini yerine getirirken internetten yararlanıyor ama bilgileri okuyup yeniden yazmak yerine olduğu gibi kopyalıyorlar. Bu önemli bir sorun bence.” (Ö3)

Tablo 9. PG Hazırlama Sürecinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kısmen katılıyorum		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	Kılavuz kitaplardaki performans yönergeleri açık ve anlaşılırdır	15	13,2	42	36,8	41	36	16	14	0
Öğrenciler PG hazırlarken ulaştıkları bilgileri sentezleme yerine internetten olduğu gibi almayı tercih etmektedir.	45	39,5	40	35,1	18	15,8	7	6,1	4	3,5
Öğrenciler PG yaparken gerekli kaynaklara ulaşmakta sıkıntı yaşamaktadır.	16	14	25	21,9	32	28,1	25	21,9	16	14
PG öğrencilerin gereksiz zaman kaybına neden olmaktadır.	11	9,6	15	13,2	44	38,6	33	28,9	11	9,6

Öğretmenlerin büyük çoğunluğu (kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum, % 75) PG hazırlama sürecinde yaşanan en önemli sorunun ulaşılan bilgileri sentezlemekten çok internetten olduğu gibi alınması olduğu görüşündedir. Sorun olarak gördükleri diğer durum ise öğrencilerin PG'leri yerine getirirken gerekli kaynaklara, araç ve gereçlere ulaşmakta sıkıntı yaşamalarıdır (% 36).

5. PG'lerin, Öğrenci Ürün Dosyalarının, Öz ve Akran Değerlendirme Formlarının Kullanılmasına ve Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular

Tablo 10. PG Değerlendirirken Kullanılan Araçlara İlişkin Görüşler

Araçlar	f
Kılavuz kitaplardaki dereceli puanlama anahtarları	6
Kendi geliştirdiği dereceli puanlama anahtarları	4

Öğretmenlerin çoğu (6) PG değerlendirirken kılavuz kitaplardaki dereceli puanlama anahtarlarını kullandıklarını belirtirken, dört öğretmen kendi geliştirdiği dereceli puanlama anahtarlarını kullandığını ifade etmiştir. (Ö2) “Kılavuz kitaplarda bulunan anahtarları kullanıyorum. Kendim hazırlayamıyorum.” şeklinde görüş belirtmiştir.

Tablo 11. Kılavuz Kitaplardaki Dereceli Puanlama Anahtarlarını Kullanırken Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sorunlar	f
Dereceli puanlama anahtarlarının kullanışlı olmaması	5
Dereceli puanlama anahtarlarının görevi yerine getirme düzeylerini yansıtması	2
Pek çok kâğıtla uğraşmayı gerektirmesi	2
Dereceli puanlama anahtarlarını doldurmanın zor olması	1

Görüşme yapılan öğretmenler bu anahtarları her zaman kullanışlı bulmadığını (5), görevi yerine getirme düzeylerinin tam olarak ortaya konulamadığını (2), pek çok kâğıtla uğraşmak zorunda kaldıklarını (2) ve her öğrenci için doldurmanın zor olduğunu (1) belirtmişlerdir. Görüşme yapılan hiçbir öğretmenin öğrenci ürün dosyalarını kullanmadığı saptanmıştır. Öğretmenlerin çoğu (7) öz ve akran değerlendirme formlarını kullanmadıklarını ve öğrencilerin bu araçları kullanırken objektif olamadıklarını belirtmişlerdir (5). Bir öğretmen (Ö6): “Öğrenci ürün dosyalarını hiç kullanmıyorum. Sınıflar kalabalık nasıl tutayım o kadar dosyayı. Öz ve akran değerlendirme formlarını da çocuklar objektif olarak yapamadıkları için kullanmıyorum.” demiştir.

Tablo 12. PG'lerin, Öğrenci Ürün Dosyalarının, Öz Ve Akran Değerlendirme Formlarının Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyor		Katılıyor		Kısmen katılıyor		Katılmıyor		Kesinlikle Katılmıyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kitaplardaki puanlama anahtarları kullanışlı değil.	12	10,5	35	30,7	33	28,9	29	25,4	5	4,4
Kitaplardaki puanlama anahtarları ilgili kritik becerileri yansıtmıyor.	8	7	29	25,4	36	31,6	35	30,7	6	5,3
Kitaplardaki puanlama anahtarlarında görevler uygun şekilde tanımlanmış	5	4,4	18	15,8	43	37,7	43	37,7	5	4,4
Öğretmenler öğrenci ürün dosyalarını etkili olarak kullanabilmektedir.	4	3,5	17	14,9	35	30,7	46	40,4	12	10,5
Öğretmenler kendi puanlama anahtarlarını hazırlamaktadır.	7	6,1	22	19,3	11	9,6	37	32,5	37	32,5
Öğretmenler sadece kılavuz kitaplarda yer alan hazır puanlama anahtarlarını kullanmaktadır.	15	13,2	32	28,1	41	36	22	19,3	4	3,5
Öğretmenler, PG'leri objektif puanlamaktadır	23	20,2	54	47,4	26	22,8	7	6,1	4	3,5
Öğrenci kendi performansını yanı değerlendirilmektedir.	22	19,3	45	39,5	32	28,1	14	12,3	1	0,9
Öğrenciler akranlarının performansını yanı değerlendirilmektedir	21	18,4	43	37,7	32	28,1	16	14	2	1,8

Tablo 12'de görüldüğü gibi öğretmenlerin çoğu (% 41) kılavuz kitaplardaki PG'leri değerlendirmeye yönelik dereceli puanlama anahtarlarını kullanışlı bulmamaktadır. Buna rağmen, öğretmenlerin %41'i bu puanlama anahtarlarını kullandıklarını, %65'i de kendi puanlama anahtarlarını hazırlamadıklarını ifade etmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin yarısının öğrenci ürün dosyalarını etkili olarak kullanmadığı, çoğunun da öz ve akran değerlendirme

formlarının kullanımı konusunda memnun olmadığı, öğrencilerin kendi performanslarını ve akranlarını değerlendirirken objektif davranmadıklarını düşündükleri saptanmıştır.

6. Performans Değerlendirme (PD) Sürecinde Yaşanan Sorunlara Yönelik Bulgular

Tablo 13. Performans Değerlendirme Çalışmalarında Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyor		Katılıyor		Kısmen katılıyor		Katılmıyor		Kesinlikle Katılmıyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğretmenler PG hakkında yeterli beceriye sahiptir.	8	7	41	36	13	11,4	48	42,1	4	3,5
PG hakkında verilen hizmet içi eğitimler yeterlidir.	3	2,6	14	12,3	28	24,6	39	34,2	30	26,3
PD’de ölçme uzmanı gerekli	8	7	25	21,9	37	32,5	32	28,1	12	10,5
PD uzun zaman almaktadır.	40	35,1	50	43,9	17	14,9	7	6,1	0	0
Kalabalık sınıflarda PD yapmak çok zor.	60	52,6	42	36,8	8	7	4	3,5	0	0
PD öğrenci gelişimi için kullanılmamaktadır.	31	27,2	33	28,9	35	30,7	12	10,5	3	2,6

Öğretmenlerin % 42’si PG hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını, % 61’i PG hakkında verilen hizmet içi eğitimlerin yeterli olmadığını belirtmiştir. Bununla birlikte, öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%79) her öğrencinin performansına dayalı olarak değerlendirilmesinin uzun zaman aldığını, kalabalık sınıflarda PD yapmanın zor olduğunu (%89) ve PD’nin öğrenci gelişimi için kullanılmadığını (%56) düşünmektedir. Öğretmenlerden biri bu konudaki görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: “Sınıflar çok kalabalık. Bu mevcutlarla etkili bir performans değerlendirme yapmak, her öğrenciyi ayrı ayrı değerlendirmek imkânsız. Ayrıca bu çalışmalar ve değerlendirme uzun zaman alıyor. Öğretmenlere performans değerlendirmeyle ilgili olarak herhangi bir eğitim verilmemesi ve öğretmenlerin bilgisizliği de işi zorlaştırıyor.” (Ö6)

7. Performans Değerlendirmenin Veliler Üzerindeki Etkisine Yönelik Bulgular

Tablo 14. Performans Değerlendirmenin Veliler Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşler

Görüşler	f
Çocuklarının yerine ödevlerini yapmaları	6
Eğitim-öğretim sürecine dâhil olmaları	4
Gereksiz ve saçma bulmaları	2
Çocuklarıyla daha çok zaman geçirmeye başlamaları	2

Tabloda görüldüğü gibi, öğretmenler PG'lerin veliler üzerindeki etkilerini çocuklarının yerine ödev yapmaya başlamaları (6), eğitim-öğretim sürecine dâhil olmaları (4), çocuklarıyla daha çok zaman geçirmeye başlamaları (2) şeklinde ifade ederken, iki öğretmen bazı velilerin PG'leri gereksiz ve saçma bulduklarını belirtmiştir. Ö2 "Bazı veliler verilen ödevi yapıyor. Sonra çocukları yapmış gibi getiriyorlar. Bazıları da bu ödevlerin saçma olduğunu, hiç bir işe yaramadığını düşünüyor." diyerek yaşadıklarını ifade etmiştir.

Tablo 15. Performans Değerlendirmenin Veliler Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşler

Anket Maddeleri	Kesinlikle Katılıyor		Katılıyor		Kısmen katılıyor		Katılmıyor		Kesinlikle Katılmıyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	Veliler çocuklarına bilinçli bir şekilde yardım edememektedir. PD, okul-veli-öğretmen işbirliğine olumlu katkılar sağlamaktadır. PG velilerin eğitime yönelik ilgilerini arttırmaktadır. Veliler, PG'yi gereksiz bulmaktadır.	51	44,7	37	32,5	15	13,2	10	8,8	1
	9	7,9	25	21,9	10	8,8	29	25,4	41	36
	4	3,5	34	29,8	4	3,5	29	25,4	43	37,7
	18	15,8	39	34,2	35	30,7	17	14,9	5	4,4

Öğretmenlerin çoğu performans değerlendirmenin veliler üzerinde daha çok olumsuz bir etkisinin olduğunu düşünmektedir. Çünkü anketi dolduran öğretmenlerin % 77'si velilerin performans değerlendirmenin amacını tam olarak anlamadıklarını bunun için de çocuklarına bilinçli bir şekilde yardım edemediklerini düşünmektedir. Bununla birlikte performans değerlendirmenin okul-veli-öğretmen işbirliğine olumlu yönde katkı sağladığını düşünen (kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum) öğretmenlerin oranı % 40 iken, PG'lerin velilerin çocukları ile daha fazla ilgilenmelerine yardımcı olduğunu düşünen öğretmenlerin oranı sadece % 33'tür. Velilerin, çocuklarına verilen PG'leri gereksiz bulduklarını düşünen öğretmenlerin oranı ise % 50'dir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, öğretmenlerin kılavuz kitaplardaki PG'leri öğrencilerin yaşına ve seviyesine uygun bulduğu saptanmış, bu görevlerin süreci değerlendirmede etkili olduğunu, yaratıcılık gerektirdiğini, eğitim-öğretime önemli katkılar sağladığını, anlaşılabilir ve amaçlarla tutarlı olduğunu, gerçek yaşama dayalı durumlar içerdiğini düşündükleri belirlenmiştir. Hem süreç hem de sonucun değerlendirilmesini gerektiren PG sonucunda ortaya özgün bir ürünün çıkması beklenir. PG gerçek yaşamda karşılaşılabilecek sorunlarla baş etmede kılavuzluk etmelidir. Hangi kazanımlara yönelik olduğu belli olmalıdır. Bu doğrultudaki görüşlerin literatüre paralel olduğu söylenbilir (Marzano, Pickering ve McTighe, 1993; Oosterhof, 2003; Büyüköztürk, 2007; Koç, 2007; Alıcı, 2008; Coşkun, Gelen ve Kan, 2009). Öğretmenlerin çoğu yazılı ve sözlü sınavlarla çoktan seçmeli maddelerden oluşan testlerin PG'den daha etkili olduğunu düşünmektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin alternatif değerlendirme yaklaşımlarını daha az etkili buldukları ve gerektiğinden daha az uyguladıkları sonucuna ulaşan bazı araştırma (Doğan, 2005; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007) bulgularıyla da paralellik göstermektedir. Öğretmenler, alternatif ölçme araçlarını geçerli ve güvenilir olmadığı için kullanmadıklarını ve klasik sınavlardan ayrılmanın kendileri için güç olduğunu düşünmektedirler (Gömleksiz ve Bulut, 2007, 178). Brookhart (1994, Akt: McMillan J., Myran S. ve Workman D.,2002), değerlendirme uygulamaları ile ilgili literatürü incelediği araştırmasında, ortaokul öğretmenlerinin değerlendirmede yazılı sınavlara daha çok önem verdiklerini saptamıştır.

Öğretmenler PG'lerin bireysel farklılıkları ortaya çıkarmak, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanma becerilerini geliştirmek, dil becerilerindeki gelişmeyi ayrıntılı görmeyi sağlamak, üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek, araştırmaya sevk etmek amaçlarına hizmet ettiğini düşünmektedirler. PD, öğrencilerin bireysel özellikleri dikkate alınarak, bunları uygulamaya dönüştürmelerini sağlayacak durum ve ödevleri kapsar (Özbay, 2007, 167). PG ise bu amaçla verilen ödevleri kapsar (MEB, 2015). Bu görevler, öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alandaki becerilerini aynı anda kullanmasını sağlamak ve üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesi amacıyla kullanılmaktadır (Popham, 2005). Bu kuramsal bilgilerden yola çıkarak öğretmenlerin nazarında PG'lerin kendilerinden beklenen amaçlara hizmet ettiği söylenebilir. Bu bulgu, Selanik Ay, Karadağ

ve Çengelci(2008), Meydan ve Öztürk(2008), Güvey(2009), Coşkun, Gelen ve Kan(2009), Yılmaz ve Benli (2011)'nin araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Türkçe derslerinde özellikle sunuma dayalı PG'lerin konuşma ve dinleme becerilerini geliştirilmede etkili olduğu görülmüştür (Göçer, 2008).

Araştırmada, öğretmenlerin çoğunun öğrencilere verilen PG'leri öğretmen kılavuz kitaplarındaki hazır örneklerden seçtikleri saptanmıştır. Konu belirlerken öğrencilere seçme şansı vermek daha nitelikli çalışmaların ortaya çıkmasında etkili olabilir. Sınıf öğretmenlerinin, bu bulgunun aksine birden fazla konu belirleyerek seçimi öğrencilere bıraktıkları ve işlenen konulara uygun görevler verdikleri çeşitli araştırmalarla (Selanik Ay ve diğerleri, 2008; Yılmaz ve Benli, 2011) saptanmıştır.

Öğretmenlere göre PG hazırlamada yaşanan en önemli sorun öğrencilerin ulaştıkları bilgileri sentezlemekten çok internetten olduğu gibi almalarıdır. PG üst düzey düşünme becerilerini kullanmayı sağlamalıdır. Önemli olan, bilginin özgün bir biçimde yeniden yorumlanmasına imkân veren becerilerin ortaya konmasıdır (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2008). Belet ve Girmen (2007) tarafından yapılan araştırmada da öğretmenler, öğrencilerin görevleri yaparken bilgileri internetten aynen almalarını sorun olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin sorun olarak gördükleri diğer durum ise öğrencilerin PG'leri yerine getirirken gerekli kaynaklara, araç ve gereçlere ulaşmakta sıkıntı yaşamalarıdır. Coşkun ve diğerleri (2009) ile Yılmaz ve Benli (2011) tarafından yapılan araştırmalarda da PG ile ilgili yaşanan sorunlar olarak öğrencilerin kaynaklara ulaşmada problem yaşadıkları, zaman yetersizliği sebebiyle öğrencilerin görevleri sunamadıkları ve görevlerin internetten hazır bir şekilde alındığı ortaya konulmuştur. Çetin (2009) yaptığı araştırmada öğrencilerin PG'leri hazırlarken en çok araç gereç bulmakta zorlandıkları belirtmiştir.

Öğretmenler PG'leri değerlendirirken kılavuz kitaplardaki dereceli puanlama anahtarlarını çok beğenmemelerine rağmen kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu bulgu Coşkun ve diğerleri (2009) ile Yılmaz ve Benli (2011) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Öğretmenlerin bu ölçme aracını kullanışlı bulmamasının nedeni kalabalık sınıflarda her bir öğrenci için ayrı ayrı kullanılmasının zorluğu olabilir. Buna rağmen PG'de, tek bir doğru cevap olmaması ve görevi tamamlamak için değişik yollar bulunması nedeniyle başarılı bir şekilde değerlendirilmesi için bir dereceli puanlama anahtarı ile eşleştirilmeli ve iyi tanımlanmış ölçütlere göre değerlendirilmelidir (Özbay, 2007). Diğer bir bulgu ise araştırma kapsamında görüşme yapılan hiçbir öğretmenin anket uygulanan öğretmenlerin de yarısının öğrenci ürün dosyalarını kullanmamasıdır. Öz ve akran değerlendirme formlarını kullanıp kullanmadıkları sorulduğunda ise görüşme yapılan öğretmenlerin çoğu kullanmadıklarını, öğrencilerin bu araçları kullanırken objektif olamadıklarını belirtmişlerdir. Uygulanan ankette de görüşme bulgularını destekleyen bulgulara ulaşılmış, çoğu öğretmenin öz ve akran değerlendirme yaparken öğrencilerin yanlış davrandıklarını düşündükleri saptanmıştır. Yıldırım ve Öztürk (2009) tarafından yapılan araştırmada öğretmenlerin büyük çoğunluğunun öz değerlendirme ve akran değerlendirme formlarını çok az kullandıkları saptanmıştır. Öğretimin bütün aşamalarında, dil ve düşünme becerileri gibi becerilerin gelişmesinde etkili olan öz değerlendirme ve akran

değerlendirmenin yapılması gerektiği TDÖP’de belirtilmiştir (TDÖP, 2006, 238). Öğrenci değerlendirme sürecine etkin olarak katıldığında öğrenmeye karşı ilgi ve güdülenmişlik düzeyi artar, eleştirel düşünme ve sorumluluk alma gibi becerileri gelişir (Karakaya, 2007, 35). Bu paralelde, öğretmenlerin öz ve akran değerlendirmeye önem vermelerinin ve öğrencileri bu süreçte objektif olmaları konusunda eğitmelerinin gerekli olduğu söylenebilir.

Öğretmenler sınıfların kalabalık olması nedeniyle etkili bir performans değerlendirme yapamadıklarını ifade etmişlerdir. Çoğu araştırma (Anıl ve Acar, 2008; Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Metin ve Demiryürek, 2009; Şenel Çoruhlu ve diğerleri, 2009) sınıf mevcutlarının kalabalık olmasının, performans değerlendirmeyi olumsuz etkilediğini göstermektedir. Bunun yanı sıra, öğretmenler performans değerlendirme konusunda yeterli bilgilerinin olmamasını, PG hakkında verilen hizmet içi eğitimlerin yetersizliğini, performans değerlendirmelerin uzun zaman almasını ve sonuçların öğrenci gelişimi için kullanılamamasını da yaşanan diğer sorunlar olarak belirtmişlerdir. Şenel Çoruhlu ve diğerleri (2009) hizmet içi eğitim seminerlerinin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerinin tanıtılmasında yetersiz olduğu; öğretmenlerin uygulamaya dönük, örnekler içeren hizmet içi eğitim programlarına ihtiyaç duyduğuna dikkat çekmiştir. Öğretmenler kendilerini yeterli gördüklerinde bu ölçme araç ve yöntemlerini kullanma eğilimleri artabilir. Nitekim Gelbal ve Kelecioğlu’nun (2007) araştırmasında, öğretmenlerin kendilerini daha çok yeterli gördükleri ölçme değerlendirme yöntemlerini daha sık kullandıkları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle de, öğretmenlere performans değerlendirme hakkında gerekli eğitimlerin verilmesi son derece önem taşımaktadır.

Öğretmenlere göre, veliler çocuklarına bilinçli bir şekilde yardım edememektedirler., Belet ve Girmen(2007), Meydan ve Öztürk(2008), Tüfekçioğlu ve Turgut(2008)’de bu sonucu desteklemektedir. Selanik Ay ve arkadaşları (2008) tarafından yapılan çalışmada da, öğretmenlerin çoğunun, görevlerin yapılma aşamasında velilerin öğrencilere yardım ettiklerini düşündükleri saptanmıştır. Anıl ve Acar (2009) ile Yılmaz ve Benli (2011) yaptıkları çalışmada PG’lerin çoğunun veliler tarafından yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte, öğretmenler performans değerlendirmenin okul-veli-öğretmen işbirliğine olumlu yönde katkı sağladığını, velilerin eğitim-öğretim sürecine dâhil olduklarını, PG’lerin velilerin çocukları ile daha fazla ilgilenmelerine yardımcı olduğunu düşünmektedirler. PG’leri yerine getirirken öğretmenlerin ve öğrencilerin sorumlulukları olduğu kadar ailelerin de sorumlulukları vardır. Velilerin PG’deki rolü öğrenciyi yönlendirici ve öğrencinin zorlandığı yerlerde yardımcı olması şeklinde olmalıdır. Velilerin doğru rehberliği öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Epstein, Simon ve Salinas (1997) yaptıkları çalışmada, ev ödevinin aile üyeleriyle etkileşimli biçimde yapıldığında öğrencilerin okuma yazma becerilerinde olumlu gelişme meydana getirdiğini belirtmişlerdir (Akt. Tüysüz, Karakuyu ve Tatar, 2010). PG ile bazı becerilerin geliştirilebilmesi için velilerin öğrencilere sınırlı şekilde yardım etmesi gerekmektedir (Cooper, 1989). Velilerin PG’deki rolü öğrencilere rehberlik etmek, ilgili kaynaklara yönlendirmek, öğrencinin zorlandığı yerlerde yardımcı olmak biçiminde olmalıdır.

Sonuç olarak, öğretmenler PG verirken öğretmen kılavuz kitaplarındaki hazır konular yerine, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun, güncel görevler belirlemelidir. Öğrenci gelişim dosyası, öz ve akran değerlendirme gibi araçların etkili biçimde kullanılmaları sağlanmalıdır. Öğretmenlere alternatif ölçme araç ve yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitim olanağı verilmelidir. Performans değerlendirmenin kalabalık sınıflarda etkili şekilde yapılamaması gerçeği göz önünde bulundurularak gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Veliler performans görevlerinin amaç ve işlevi konusunda bilgilendirilmelidir.

Kaynakça

- Airasian, P.W. (1994). Classroom Assessment.Singapore:McGraw-Hill International Ed.
- Belet, Ş. D. ve Girmen, P. (2007). “Türkçe Dersinde Kullanılan Performans Ödevlerinin Etkililiği”.16.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi,Tokat:Gaziosmanpaşa Ün., 5-7 Eylül.
- Cox, C. (2005). Teaching Language Arts.(Fifth Edition). USA: Pearson
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: İlk ve ortaöğretim. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,37(2), 99-114.
- Doğan, A. B. (2005). Fen Öğretiminde Değerlendirme Etkinlikleri Üzerine Öğretmen Görüşleri (Van Örneği), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. YYÜ, Fen Bil.Enst., Van.
- Duban, N. ve Küçükylmaz, E. A. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının alternatif ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin uygulama okullarında kullanımına ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 7(3), 769-784.
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algıları ve karşılaştıkları sorunlar. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 135-145.
- Güneş, F. (2007). Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma, Nobel, Ankara.
- Güvey, E. (2009). *İlköğretim 1-5. Sınıf Öğretim Programlarında Yer Alan Proje Ve Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Ve Veli Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Gömlüksiz, M. ve Bulut, İ. (2007). Yeni Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32, 76-88.

- Kırtay, A. (2007). 2005–2006 Öğretim Yılı 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).. Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Korkmaz,(2006), “Yeni İlköğretim Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi”. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı II. Cilt.Ankara Kök Yayıncılık.
- Köroğlu, F.İ. (2006).. İlköğretim I. Kademe 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersini Öğretimiyle İlgili Sorunlar. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- McMillan ,J.H., Myran S., Workman, D. (2002), “Elementary Teachers Classroom Assessment And Grading Practices” Journal of Educational Resarch.95 (4) 203-213
- MEB (2015). İlköğretim Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: MEB
- Meydan, A. ve Öztürk, Ç. (2008). “Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Öğretiminde Uygulanan Ölçme-Değerlendirme Yaklaşımına İlişkin Görüşleri”. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 2-4 Mayıs 2008, Ankara: Nobel Yay., s. 629-635).
- Oğuz, Ö. (2008), “Matematik Dersi Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniv. Fen Bilimleri Enst, Eskişehir.
- Selanik Ay, T., Karadağ, F. ve Çengelci, T. (2008).“İlköğretim Birinci Basamakta Gerçekleştirilen Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri”. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 2-4 Mayıs 2008, Ankara: Nobel Yay., s. 126-130.
- Karakaya, İ. (2007). Öğrenci algısının geliştirilmesi: öz değerlendirme, akran değerlendirme ve grup değerlendirme formları. İlköğretimci Eğitimci Dergisi, (8), 35-37
- Kutlu, Ö., Doğan, C., Karakaya, E. (2008). Öğrenci Başarısının Belirlenmesi Performansa ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme, Ankara, Pegem Akademi.
- Marzano, R. J., Pickering, D., ve McTighe, J. (1993). Assessing Student Outcomes. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development, v, 1-5, 37-43.
- McMillan, J. H., Myran, S. ve Workman, D. (2002). Elementary teachers’ classroom assessment and grading practices. The Journal of Educational Research 95 (4), 203-213
- Oosterhof, A. (2003). Developing and Using Classroom Assessment. 3. Baskı. New Jersey: Person Education Inc.
- Özsevgeç, T., Çepni, S. ve Demircioğlu, G. (2004). Fen bilgisi öğretmenlerin ölçme değerlendirme okur-yazarlık düzeyleri. VI.Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Popham, J. W. (2005). Classroom Assessment: What Teachers Need to Know. Pearson Education, Inc.
- Solomon, P.G. (2003), The Curriculum Bridge: From Standarts to Actual Classroom Praticice.California: Corwin Press

Yıldırım, A. (2006). “Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi”. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı, 2. Cilt. Ankara: Kök Yayıncılık

Yıldırım, F. & Karakoç Öztürk, B. (2009). Türkçe Dersi Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Ögesi Hakkında Öğretmen Görüşleri, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:3 Sayı:37, s.92-108.

Vendryes J. (2001). Dil ve Düşünce, Multilingual, İstanbul.

